

Студијски програм: Социјални рад
Назив предмета: Теоријско-методолошке основе социјалног рада са породицом
Наставник: проф. др Милан Петричковић
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов:
<p>Циљ предмета је да постулира и развија аутентичну теорију сазнања која омогућава студентима овог образовног нивоа адекватно разумевање и критичко сагледавање сложених појмова и категорија од непосредног значаја за професионалан третман породичне заједнице и њених чланова. Сам назив дисциплине потенцира предметни циљ фундаирања теоријско-методолошког темеља, од чијег обима и садржаја непосредно зависи квалитативна суштина мисаоног поимања вишеслојних и мултипликованих релација између чланова породице, иначе детерминисаних структуром, функцијама, потребама, дужностима, васпитањем, социјализацијом, вредностима, обичајима, моралом) као и предузимања стручних интервенција социјалних радника према њиховој егзистенцијалној потребности. Како би успешно одговорила том задатку, ова дисциплина са мултидисциплинарних позиција настоји да продре у латентни тоталитет човековог битка, реализованог или потиснутог и отуђеног у породичној групи, с чим у складу (саобразно свом предмету истраживања) она у себи поред социологије, психологије, социјалне психијатрије и педагогије синтетиче мисаоно искуство филозофске антропологије, аксиологије, етике - моралне филозофије, етнологије, културологије, хриологије, етнопсихологије, фолклористике и других потенцијално значајних области за сагледавање најразличитијих модуса породичног обитавања.</p>
<p>Исход предмета: идентификујући специфичан нуклеус друштвене контекстуалности породице, ова дисциплина уобичава властиту аутентичну парадигму захваљујући којој може да профилише конкретне методе, принципе, вредности, вештине, чијом непосредном применом, у складу са дијалектичким принципима негације негације и јединства и борбе супротности - својствених константном кретању и развојности породице – се врши стручни утицај на њене најразличитије животне модалитете. Исход таквог операционализовања почива на холистичкој садржајности која уважава човекову генеричност и њене многоврсне детерминанте, при чему се до његове суштине као и до суштине породице као примарне групе обитавања, може продрети и успешно стручно утицати само ако се разлучи и уважи његова целовита свесна, радна, стваралачка, матерјална, морална, вредносна, обичајна, културна, верујућа, надајућа, естетска и играјућа, свакако (равноправно са осталим) социјална и психичка природа.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Предметно дефинисање, појмовно-категијално одређење и теоријски извори дисциплине</p> <p>Методолошка структура дисциплине, методе, принципи и вештине</p> <p>Историјска контекстуалност породице, дефинисање породице, типови породице</p> <p>Фолклористички приступ етиологији животних циклуса и старосних доба, подела улога и функција, структури породице</p> <p>Филозофско-антрополошко постулирање људских потреба и њихова детерминисаност поделом породичних улога, функција и дужности по старости, полу и способностима</p> <p>Аксиолошки аспекти породичног живота</p> <p>Етнолошки приступ култури, културним диворцитетима, обичајима, моралу као вредносним оријентирима породичне заједнице;</p> <p>Породична солидарност – темељ породичног егзистирања</p> <p>Социјално-еколошке повратне везе између породице, шире породице-фамилије, добросуседства и шире заједнице</p> <p>Антрополошка анализа противуречне природа брачних, родитељских и сродственичких дужности, породична деонтологије</p> <p>Положај старих у породичној заједници (историјски, митолошки, предајни, социјални, стручни аспекти социјалног рада)</p> <p>Трансформација породичних вредности и њене последице исказане у форми различитих социјалних девијација, утицаји и последице глобализације</p>

Породица између самопотврђивања и алијенације

Питање ауторитета, социјализације, васпитања, конфликтности

Стручни третман породице у елементарним непогодама и катастрофама

Практична настава

Литература

Основна:

- Петричковић, М. (2013) Филозофска синергичност социјалног рада са породицом, Социјална мисао, часопис за теорију и критику социјалних идеја и праксе, Београд, бр. 80, стр. 97-110.
- Петричковић, М. (2013) Аксиолошке импликације социјалног рада са породицом, Институт за политичке студије, UDK 364. ISSN 0038-0091. Год.. 48, бр. 3, Београд, Стр. 9-24.
- Петричковић, М. (2012) Социјални рад у родној плимори старења на примеру домске породице, Социјална мисао, часопис за теорију и критику социјалних идеја и праксе, Београд, бр. 73. стр. 29-48.
- Петричковић, М. (2012) Генеричка вишеслојност солидарности у социјалном раду, Социјална мисао, часопис за теорију и критику социјалних идеја и праксе, Београд, бр. 75. стр. 9-24.
- Петричковић, М. (2001) Смисао потомства у науку српског народног предања, Социјална мисао, часопис за теорију и критику социјалних идеја и праксе, Београд, бр. 30-31. Стр. 127-142.
- Петричковић, М. (2006) Стари људи као предајне споне цивилизацијско-родног битка, у квалитет живота у старости – изазиви 21. Века, Зборник стручних саопштења и постера, (Посебна издања часописа Геронтологија Београд, Геронтолошко друштво Србије, стр. 132-134.
- Петричковић, М. (2006) Култна везаност старих људи за кућни праг и огњиште, у: Квалитет живота у старости – изазиви 21. Века, Зборник стручних саопштења и постера, (Посебна издања часописа Геронтологија Београд, Геронтолошко друштво Србије, стр. 135-139.
- Петричковић, М. (2015) Васпитна метафизика у квази дилеми примене или забране батина према деци, Социјална мисао, часопис за теорију и критику социјалних идеја и праксе, Београд, бр. 86. Стр. 9-25.
- Петричковић, М. (2011) Деонтолошке химере савременог социјалног рада, Годишњак ФПН-а, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Београд бр. 6. стр. 465-480.
- Петричковић, М. (2006) Морално учење софисте Протагоре о прометејском васпитавању у врлинма – полазна парадигма аксиологије социјалног рада, Социјална мисао, часопис за теорију и критику социјалних идеја и праксе, Београд, бр. 50. стр. 63-85.
- Петричковић М. (2011) Сиромаштво у функцији егзистенцијалне отуђености становништва Србије, Социјална мисао, часопис за теорију и критику социјалних идеја и праксе, Београд, бр. 69. стр. 33-45.

Допунска:

Јеротић, В. (2005) Човек и његов идентитет, Ars Libri, Београд, стр. 269. ISBN: 86-7588-064-2

Допунска:

Јеротић, В. (2016) О браку, Ars Libri, Београд, стр. 201. ISBN: 9788675882459

Segalan, M. (2009) Социологија породице, (превод с француског) стр. 540. ISBN: 978-86-7102-316-0

Patricia Van Hock, M. (2014) Social Work Practice with Families, Lyceum Books INC. Chicago, Illinois, p. 421. ISBN10:0190615370

Фром, Е. Ауторитет и породица, (1989) Напријед, Загреб, стр. 127.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 30

Практична настава: 30

Методе извођења наставе: предавања, вежбе, анимација критичке анализе одабраних садржаја

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијуми	20		
семинар-и	10		